

JARAMOGI OGINGA ODINGA UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
SCHOOL OF EDUCATION, HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF LANGUAGES, LITERARY AND COMMUNICATION STUDIES
UNIVERSITY EXAMINATION FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF EDUCATION
(ARTS) WITH IT
4TH YEAR 2ND SEMESTER 2024/2025 ACADEMIC YEAR
MAIN CAMPUS

COURSE CODE: ZLB 9422

COURSE TITLE: KISWAHILI SEMANTICS

EXAM VENUE: LAB 4

STREAM: BED-ARTS (REGULAR)

DATE: 14/4/25

EXAM SESSION: 9-11.00 AM

TIME: 2 HOURS

Instructions:

- 1. Answer Question ONE (COMPULSORY) and ANY other 2 questions.**
- 2. Candidates are advised not to write on the question paper.**
- 3. Candidates must hand in their answer booklets to the invigilator while in the examination room.**

SWALI LA KWANZA (LAZIMA)

- a) Kwa kurejelea matumizi yake katika uchanganuzi wa kisemantiki, onyesha tofauti kati ya dhana zifuatazo:
 - i) Monosemia na Hiponimu (Alama 4)
 - ii) Kipashio cha Kileksia na Kipashio cha Kisarufi (Alama 4)
- b) Jadili sifa muhimu **SITA** zinazopaswa kumwongoza mwalimu wa lugha katika utambuzi wa Kamusi ya Pedagogia bora. Fafanua hoja zako kwa mifano halisi. (Alama 12)
- c) Fafanua vigezo muhimu vizingatiwavyo katika uainishaji wa Kamusi katika kategoria tofauti tofauti. (Alama 10)

SWALI LA PILI

‘Sinonimu kamili ni muhali kupatikana katika lugha; visawe aghalabu hutofaitiana kwa njia anuwai’ (Chacha & Malangwa, 2019). Fafanua kauli hii kwa mifano kutoka kwa mfumo wa lugha ya Kiswahili. (Alama 20)

SWALI LA TATU

Pamoja na maendeleo ya kasi yashuhudiwayo katika taaluma za Isimu, kitengo cha semantiki hakikui wala kupanuka kama vilivyo viwango vyake vingine. Kwa kutoa ithibati, jadili changamoto zinazoipelekea hali hii. (Alama 20)

SWALI LA NNE

‘Chimbuko la Maana Husishi aghalabu ni Maana Msingi ya neno linalohusika.’ Itathmini kauli hii kwa kuangazia angalau kategoria **TANO** za Maana Husishi. (Alama 20)

SWALI LA TANO

Kwa kurejelea mifanokutoka kwa matumizi ya lugha katika jamii, pambanua nadharia zozote NNE za maana. (Alama 20)